

Resultatkontrakt for Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling 2003

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	2
2. Formål, opgaver og mission	3
3. Vision	4
4. Strategi og resultatkrav/indsatsområder	6
4.a Strategi og resultatkrav vedr. ”vidensmarkedsplads”	6
4.b Strategi og resultatkrav vedr. ”kompetenceudbygning”	7
4.c Strategi og indsatsområder vedr. ”forskningsnetværk”	8
4.d Strategi og indsatsområder vedr. ”efteruddannelse”	8
4.e Strategi og indsatsområder vedr. ”rådgivning”	9
4.f Øvrige resultatkrav/koncernmål.....	9
5. Budget- og økonomiforhold	10
6. Kontraktens kompetence- og ansvarsfordeling	11
7. Kontraktperiode, afrapportering og mulighed for genforhandling.....	12

1. Indledning

ViFAB blev i 2000 etableret som en selvejende institution under det daværende Sundhedsministerium.

Centeret ledes af en bestyrelse på 11 medlemmer, der beskikkes af Indenrigs- og Sundhedsministeren efter indstilling fra nedennævnte organisationer og myndigheder. Bestyrelsen sammensættes af to medlemmer fra Sundhedsrådet, to medlemmer fra Landsorganisationen Natursundhedsrådet, to medlemmer fra Den Almindelige Danske Lægeforening, et medlem fra Sundhedsstyrelsen, et medlem fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, et medlem fra Aarhus Universitet og Århus Amt i forening samt to medlemmer udpeget personligt af Indenrigs- og Sundhedsministeren. Ministeren udpeger formanden blandt de af ministeren personligt udpegede bestyrelsesmedlemmer. Funktionsperioden for bestyrelsesmedlemmerne er tre år.

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for centerets virksomhed. Den daglige administrative og økonomiske ledelse af centeret varetages af centerchefen med ansvar over for bestyrelsen.

Efter en knap 3-årig forsøgsperiode blev centeret i efteråret 2002 evalueret af PLS Rambøll Management og er fra finansåret 2003 gjort permanent.

Centeret var primo 2003 normeret til 6 årsværk heraf 1 årsværk som tidsbegrænset ansættelse. De 6 årsværk er fordelt på flg. stillinger/funktioner: 1 centerchef, 1 sekretær, 2 ACere/forskning og 2 ACere/vidensformidling.

Videns- og forskningscenter for Alternativ Behandling er omfattet af det koncept for kontraktstyring for 2003, der omfatter hele Indenrigs- og Sundhedsministeriet, og kontrakten er udarbejdet i overensstemmelse med de af departementet fastsatte retningslinier herom. Det betyder, at kontrakten fra 2003 vil være rullende. I den rullende kontrakt er den overordnede mission, vision og strategi stabil. Det er alene første års mål, der er bindende. De flerårige mål er initiativområder, hvert år præciseres næste års mål.

2. Formål, opgaver og mission

Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling (ViFAB) har ifølge vedtægterne til **formål** at øge viden om og kendskabet til forskellige former for alternativ behandling og deres virkning, at fremme og udvikle forskning på området samt fremme en dialog mellem sundhedsfagligt personale, alternative behandlere og brugere.

Elementerne i ViFABs formål er i høj grad overlappende/integrerede. Når forskning igangsættes, skabes der løbende viden. Samtidig skaber den nuværende viden og dialog ny forskning. Det skaber en positiv spiral, hvor viden og forskning afføder hinanden.

At skelne mellem forskning, viden og dialog i beskrivelsen af ViFABs nuværende og fremtidige aktiviteter skaber derfor et kunstigt skel, som ikke eksisterer i virkeligheden. Som en følge heraf har ViFAB valgt at arbejde med en **integreret** forståelse af forskning, viden og dialog i formuleringen ViFABs overordnede retning, dvs. ViFABs mission:

ViFABs mission er at bidrage til skabelsen af en effektiv og tilgængelig ”vidensmarkedsplads” for alternativ behandling og naturmedicin.

Med ”vidensmarkedsplads” forstås etablering af fora, hvor viden om alternativ behandling og naturmedicin forankres, udvikles og formidles.

3. Vision

ViFABs **vision** illustrerer, ViFABs nuværende udviklingsretning og hvor ViFAB ønsker at bevæge sig hen i løbet af de nærmeste 5-7 år mhp. opfyldelse af ViFABs mission.

Elementerne i ViFABs vision komplementerer og understøtter hinanden mhp., at der via udnyttelse af synergieffekter kan opnås størst mulig kvalitet for færrest mulige ressourcer.

ViFABs **vision** er illustreret grafisk ved figur 1:

Vidensmarkedsplads:

Gennem vidensforankring, vidensudvikling og vidensformidling vil ViFAB sikre, at den viden, der genereres i visionens øvrige delelementer, udvikles og forankres internt i ViFAB såvel som gøres tilgængelig, dvs. udvikles og formidles eksternt.

Kompetenceudbygning til alternative behandlere:

ViFAB vil fastholde og udvikle efteruddannelse, kurser og vejledning for alternative behandlere om forskning mhp. at give alternative behandlere kvalifikationer, så de kan indgå som kvalificerede deltagere i tværfaglige forskningsprojekter, fx ph.d.-projekter, og gennemføre egne, mindre forskningsprojekter.

Delelementerne ”vidensmarkedsplads” og ”kompetenceudbygning” vil være væsentlige videreudviklinger af allerede eksisterende aktiviteter i ViFAB. Herudover ønsker ViFAB i samarbejde med eksterne partnere at udvikle og realisere følgende aktiviteter:

Etablering af et forskningsnetværk

ViFAB vil igangsætte et netværk med 7-10 ph.d.-studerende inden for området alternativ behandling og naturmedicin. Det er hensigten at de ph.d.-studerende skal være tilknyttet eksterne partnere, fx universiteter og sygehuse. Forskningsnetværket skal således fungere som et tværinstitutionelt netværk, hvor der tilbydes forskningskurser og –workshops om relevante, tværfaglige emner med centrale, internationalt anerkendte forskere. Desuden vil ViFAB tilbyde erfaringsudveksling, working paper-serie mv. Formålet med ph.d.-netværket er at styrke og stimulere forskningen inden for området.

Etablering af en efteruddannelse

ViFAB ønsker at etablere en efteruddannelse for sundhedsfagligt personale inden for alternativ behandling på kandidat-/efteruddannelsesniveau. Formålet med efteruddannelsen er at sikre, at sundhedsfagligt personale har adgang til viden om alternativ behandling og naturmedicin på et højt fagligt og forskningsbaseret niveau. Uddannelsen skal have et niveau, der gør den attraktiv for sundhedsfagligt personale i Norden og evt. Europa.

Etablering af en neutral, saglig og uafhængig rådgivning

ViFAB vil tilbyde neutral, saglig og uafhængig rådgivning om alternativ behandling og naturmedicin. Den primære målgruppe er brugere, den sekundære målgruppe er sundhedsfagligt personale.

4. Strategi og resultatkrav/indsatsområder

Resultatkravene og indsatsområderne¹ fungerer som en udmøntning af strategien – altså som et udtryk for, hvad ViFAB på kort sigt skal opnå for at have de rette forudsætninger for at opfylde mål omkring visionen. Resultatkravene rækker kun et enkelt år ud i fremtiden. Følgende afsnit beskriver ViFABs strategier og resultatkrav mhp. at realisere ViFABs vision.

4.a Strategi og resultatkrav vedr. ”vidensmarkedsplads”

”Kernen” i ViFABs vision er skabelsen af en ”vidensmarkedsplads”. På ”vidensmarkedspladsen” samles og systematiseres viden om alternative behandlingsformer og deres effekt (forskning) som efterfølgende gøres tilgængelig for ViFABs interessenter (brugere, sundhedsfagligt personale, forskere og alternative behandlere). ”Vidensmarkedspladsen” vil primært blive realiseret via ViFABs hjemmeside, men også andre formidlings- og kommunikationsaktiviteter, fx kan nyhedsbreve, publikationer og foredrag anvendes.

Når ViFAB skal realisere strategierne, lægger centeret vægt på at skabe så mange synergieffekter som muligt mellem enkeltdelene i visionen. I denne sammenhæng er ”vidensmarkedspladsen” central – det er her den viden, der genereres i de øvrige enkeltdele, samles, systematiseres og formidles videre.

På ”vidensmarkedspladsen” ønsker ViFAB at opsamle den viden, der genereres direkte af ViFAB, fx beskrivelser af alternative behandlingsformer og –filosofier mv. samt den eksternt genererede viden, fx Cochrane Reviews og resultater fra eksterne forskningsprojekter.

Grundlaget for realiseringen af dette vil primært være:

- At anvende interne ressourcer til systematisering og formidling af viden inden for området både mht. viden om behandlingsformer, deres filosofi, baggrund osv. og den allerede eksisterende forskning.

Sekundært realiseres dette ved:

- At uddele ViFABs forskningsmidler til eksterne forskningsprojekter.
- At indgå samarbejde med eksterne for at skabe ny viden, fx forskningsprojekter initierede af ViFAB, hvor ViFAB indgår i styregruppe. Desuden vil ViFAB systematisere allerede eksisterende viden, fx ved at udarbejde Cochrane Reviews.

For at sikre at ViFABs formidling og kommunikation er saglig og neutral, vil formidling af viden via ViFAB altid ske via medarbejdere ansat i ViFAB.

Som et led i strategien med skabelsen af en ”vidensmarkedsplads” vil ViFAB internt også arbejde med de processer, der skal sikre at viden inden for området genereres, opsamles,

---

¹ Indsatsområder defineres som områder hvor der endnu ikke er fastsat resultatkrav, men hvor der i året må forventes at skulle ydes en vis arbejdsindsats, der på tidspunktet for udarbejdelsen af resultatkontrakten endnu ikke er konkretiseret.

systematiseres og formidles, herunder sikre, at de nødvendige kompetencer hertil opbygges og videreudvikles internt i ViFAB.

Resultatkrav for 2003 i relation til udmøntning af ”vidensmarkedsplads”:

- Årsberetning 2002; offentliggøres senest april 2003
- Udgivelse af nyhedsbrev nr. 3 senest ultimo juni 2003. Målgruppe: brugere og sundhedsfagligt personale
- Løbende opdatering af hjemmesiden: www.vifab.dk ift. aktuel viden og nyheder inden for området samt herudover:
  - Udbygning med beskrivelser af yderligere 2 behandlingsformer under menupunktet ”behandlingsformer” i 2003.
  - Udarbejdelse/offentliggørelse af 2 temaer i 2003.
- Deltagelse i ”lægedagene” med stand, 3.-7. november 2003.
  - Tidsmæssig koordinering af deltagelse i lægedage, nyhedsbrev nr. 4 og 1 tema på hjemmeside mhp. opnåelse af synergieffekter i relation til aktiviteterne (aktiviteterne skal alle afvikles inden for maks. 5 uger).
- ca. ½ årsværk anvendes i 2003-2004 til udarbejdelse af et Cochrane Review inden for området. Pr. 31. december 2003 skal der foreligge 1. udkast til protokol mhp. indsendelse til Cochranesamarbejdet.
- Uddeling af forskningsmidler².
  - Nedsættelse af forskningsudvalg senest 1. april 2003.
  - Opslag af forskningsmidler (restbeløb, ekstrabevilling 2002) med ansøgningsfrist 1. april 2003, opslag senest 1. februar 2003 samt evt. revidering af ansøgningsmateriale ligeledes 1. februar; svar til ansøgerne inden udgangen af august 2003.

4.b Strategi og resultatkrav vedr. ”kompetenceudbygning”

ViFAB tilbyder ”kompetenceudbygning” for alternative behandlere vedrørende forskning i alternativ behandling i form af (telefonisk) konsulenthjælp til mindre forskningsprojekter, temadage og workshops om forskningsrelaterede emner.

ViFAB ønsker at udbygge sine tilbud mhp. at give alternative behandlere kvalifikationer, så de dels kan indgå som kvalificerede deltagere i tværfaglige forskningsprojekter, fx ph.d.-projekter, og dels kan gennemføre mindre forskningsprojekter.

Strategien hertil vil være længerevarende kursusforløb, hvor deltagerne præsenteres for og arbejder sig igennem alle faser af et forskningsprojekt. Desuden vil ViFAB tilbyde længerevarende vejledningsforløb, hvor alternative behandlere får tilknyttet en vejleder/konsulent fra ViFAB samtidig med, at den alternative behandler udarbejder et mindre forskningsprojekt eller en systematisk beskrivelse af sit fagområde.

Resultatkrav for 2003 i relation til udmøntning af ”kompetenceudbygning”:

- 6 temadage/workshops for alternative behandlere om forskningsrelaterede emner. Temadage/workshops afvikles som ”dubletter” dvs. 3 forskellige temadage/workshops

---

² Stimulering af eksterne forskningsmiljøer – fx via uddeling af midler til forskningsprojekter – har betydning for genereringen af viden inden for området (jf. ”vidensmarkedsplads”) men kan, afhængigt af bevillingsmodtagerne, også indvirke på områderne ”kompetenceudbygning” og ”forskningsnetværk”.

afholdes i Århus, hvorefter temadagen/workshoppen ”dubleres” på Sjælland eller Fyn (2 på Sjælland og 1 på Fyn)³. Der udarbejdes et evalueringsskema til hver temadag/workshop for at måle deltagernes tilfredshed med temadage/workshops.

- Konsulenthjælp/forskningsvejledning hver tirsdag kl. 9 – 12 samt løbende efter aftale dog ikke i juli måned.
- Færdiggørelse af startpakke om forskning til målgruppen alternative behandlere senest 1. september 2003.

Realiseringen af såvel ”vidensmarkedspladsen” som ”kompetenceudbygning” skal primært ske via ViFABs finanslovsbevilling. Evt. vil delelementer blive finansieret via eksterne fondsmidler eller brugerbetaling. Herudover ønsker ViFAB i samarbejde med eksterne partnere at udvikle og realisere følgende aktiviteter:

4.c Strategi og indsatsområder vedr. ”forskningsnetværk”

Via ViFABs formidlings- og dialogskabende aktiviteter vil ViFAB arbejde for, dels at der igangsættes ph.d.-projekter inden for området, og dels at der skabes ”forskningsnetværk” for de ph.d.-studerende. Det er vigtigt, at de ph.d.-studerende er fagligt ”forankrede” i de respektive, eksterne forskningsmiljøer.

Det er også vigtigt, at de ph.d.-studerende har et tværinstitutionelt netværk, hvor de kan få sparring og inspiration til de forskningsmæssige emner, der er særegne inden for det alternative behandlingsområde. ViFAB vil tilbyde forskningskurser og –workshops om relevante tværfaglige emner med centrale, internationalt anerkendte forskere i det omfang, det er muligt at finansiere aktiviteterne - fx via fondsmidler o.lign. Tilsvarende vil forskellige former for erfaringsudveksling, fx via internettet, workshops i ViFABs regi mv. og en working paper-serie udgivet af ViFAB være mulige strategier til styrkelse af ph.d.-netværket og stimulering af forskningen inden for området. De konkrete tiltag vil afhænge af hvad der kan aftales og findes finansiering til.

4.d Strategi og indsatsområder vedr. ”efteruddannelse”

Gennem ViFABs kendskab til området og internationale netværk vil ViFAB arbejde for, at der i Danmark bliver mulighed for at udbyde en ”efteruddannelse” for sundhedsfagligt personale om alternativ behandling på kandidat-/efteruddannelsesniveau.

ViFAB vil bidrage til efteruddannelsen i form af at være sparringspartner og facilitator for højere læreanstalter og tilsvarende institutioner, der ønsker at arbejde for at en sådan ”efteruddannelse”. I denne sammenhæng er det vigtigt for ViFAB, at uddannelsen sikres et højt fagligt og forskningsbaseret niveau. ViFAB vil ligeledes indgå aktivt i udarbejdelse af mindre efteruddannelsesforløb i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere i det omfang, der kan opnås finansiering hertil.

Indsatsområder for 2003 i relation til udmøntning af ”efteruddannelse”

---

³ Den ene ”doublet” vil dog evt. kunne være af mere vidensformidlende karakter jf. ”vidensmarkedsplads”. Målgruppen vil dog fortsat være alternative behandlere.

- Besøg ved Program for Integrative Medicine, University of Arizona, USA, mhp. at studere programmet og afdække samarbejdsmuligheder i relation til "efteruddannelse" af sundhedsfagligt personale.
- Networkning mhp. etablere eksterne samarbejdspartnere samt evt. fundraising i relation til den videre realisering af ViFABs strategier vedr. "efteruddannelse".

4.e Strategi og indsatsområder vedr. "rådgivning"

ViFAB arbejder for, at brugerne af alternativ behandling får en uafhængig, neutral og saglig "rådgivning" om alternativ behandling og naturmedicin. Formålet med "rådgivning" er at give brugere – og sekundært sundhedsfagligt personale – neutral og saglig rådgivning. Brugere skal få den nødvendige information til selv at kunne træffe kvalificerede valg mht., om brugen af alternativ behandling/naturmedicin er relevant for dem i deres givne situation.

Det er ViFABs strategi, at "rådgivning" skal bemandes med medarbejdere, der både har en sundhedsfaglig baggrund og kendskab til alternativ behandling/naturmedicin. ViFAB vil indgå eksterne samarbejder fx med patientforeninger, fonde, amter o.lign. med det formål finansiere og realisere en sådan "rådgivning".

Indsatsområder for 2003 i relation til udmøntning af "rådgivning"

- Networkning mhp. at finde eksterne samarbejdspartnere samt evt. fundraising i relation til den videre realisering af ViFABs strategier vedr. "rådgivning".

4.f Øvrige resultatkrav/koncernmål

- Implementering af den fælles koncernindkøbspolitik og ibrugtagning af indkøbsportalen (DOIP) inden udgangen af 2003.

I henhold til Finansministeriets cirkulære af 20.12.02 om indkøb i staten skal hver institution inden for ministerområdet være omfattet af ministeriets fælles indkøbspolitik mhp. effektivisering og professionalisering af indkøb.

- afvikling af medarbejderudviklingssamtaler inden udgangen af november 2003 for samtlige medarbejdere (studentermehhjælp og piccoline dog undtaget).

5. Budget- og økonomiforhold

ViFABs driftsbevilling udgør i 2003 2,9 mio. kr. heraf løn 2,1 mio. kr. Herudover har ViFAB adgang til at udføre tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter.

ViFABs reservationsbevilling (tilskud til forskning o.l. i alternativ behandling) udgør i 2003 1,0 mio. kr.

6. Kontraktens kompetence- og ansvarsfordeling

Kontrakten indgås mellem ViFAB og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Kontrakten er imidlertid ikke en aftale i almindelig aftaleretlig forstand. Kontrakten er en tilkendegivelse af den ønskede udvikling af ViFABs aktiviteter og de vilkår, der er forbundet hermed.

Indenrigs- og Sundhedsministeren har stadig det sædvanlige parlamentariske ansvar, og gældende lovgivning og hjemmelskrav, budget- og bevillingsregler, overenskomster m.v. skal følges, med mindre der på sædvanlig måde er skaffet hjemmel til fravigelse. Dette indebærer også, at der til enhver tid kan gøres sædvanligt politisk eller tjenstligt ansvar gældende for ministerens eller embedsmændenes opgavevaretagelse, herunder også for forløbet af kontrakten i kontraktperioden.

Dette betyder endvidere, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet fortsat kan tilbagekalde eller ændre kontrakten eller dele heraf i kraft af det almindelige over-/underordningsforhold.

7. Kontraktperiode, afrapportering og mulighed for genforhandling

Kontrakten træder i kraft 1. januar 2003 og forudsættes at være 4-årig. Der er tale om en rullende kontrakt, hvor resultatkravene omfatter 2003. Ved den årlige genforhandling forlænges kontrakten med yderligere ét år, således at kontrakten til stadighed dækker en 4-årig periode.

Afreporteringen af resultatkravene finder sted primo april, august og november måned i forbindelse med ViFAB's bidrag til rammeredegørelserne. Afreportering omfatter en vurdering af målopfyldelsen af resultatkravene, opgjort i oversigtsform i hhv. opfyldt / ikke opfyldt, eventuelt suppleret med uddybende bemærkninger. I den årlige rapportering i årsrapporten foretages afreportering på samtlige resultater og initiativområder.

Genforhandling eller justering af kontrakten kan finde sted, såfremt der sker væsentlige ændringer i grundlaget for kontrakten, eller hvis de forudsætninger, der ligger til grund for styrelsens opfyldelse af de opstillede mål, ændres. Genforhandling eller justering kan finde sted, når parterne er enige herom.

Forhandlinger om fornyelse af kontraktstyringsaftalen indledes i efteråret 2003.

København, den 17. juni 2003

Århus, den 17. juni 2003

For Indenrigs- og Sundhedsministeriet   For ViFAB

Ib Valsborg

Helle L. Lønroth

Departementschef

Centerchef